

УДК 535.6:721+747+75

О. Д. Пилипчук

*старший викладач кафедри рисунка та живопису
Київського національного університету будівництва та архітектури*

ОСНОВНІ ЗАСОБИ ВИРІШЕННЯ ЗАДАЧ ФАКТУРНОСТІ КОЛЬОРУ В ХУДОЖНІЙ ФОРМІ, РОЗМІЩЕНІЙ У ПРОСТОРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ СУЧАСНОГО ІНТЕР'ЄРУ

Анотація: в статті піднято питання про актуальність використання кольору в сучасному мистецтві і проектуванні інтер'єрного простору, та його взаємодія з художньою формою в візуально-просторовому середовищі. Як приклади, приведені художні роботи автора.

Ключові слова: колір, інтер'єрний простір, фактурність кольору, художня форма, мистецтво і дизайн.

Зв'язок роботи з науковими програмами. Розробка відповідає загальному профілю наукових досліджень кафедри рисунку і живопису КНУБА за темою «Колір і художня форма» у навчальній програмі курсу «Колористика» та програмі підготовки фахівців за спеціальностями «Образотворче мистецтво», «Архітектура».

Постановка проблеми. Колір, що належить певній поверхні, характеризує або розкриває його форму і об'єм, просторове розташування в умовному середовищі, а також може розкривати справжність і ілюзію цього предмета. Художня форма – рельєф, скульптура, інсталяція та будь якій витвір мистецтва, не може існувати без простору, інтер'єрного чи екстер'єрного. Розкриття художнього образу мистецького об'єкту, його взаємодія з середовищем в якому він знаходиться, залежить від поліхромії а також фактури матеріалу який належить цьому об'єкту. Сприйняття кольору багато в чому має зв'язок з властивістю поверхні матеріалу та характером його обробки: матовий, глянцеваий чи блискучий.

Виклад основного матеріалу.

У образотворчій та проектній практиці кольори ділять на фактурні і безфактурні (поверхневі і справжні) [2]. Фактурні кольори – це більшість спостережуваних людиною кольорів (будь-яка матова поверхня, розглянута при природному, розсіяному освітленні з невеликої відстані). Фактурні кольори виявляють структуру фактурних поверхонь. При цьому, можна багато що сказати про саму структуру матеріалу та способу його забарвлення. Кольори цього типу завжди асоціюються з кольором конкретного предмета, вони

конкретно сприймаються в просторі і розрізняються на різних відстанях від спостерігача. Фактурні кольори мають "міцність" і "вагу", непрозорість, в точності передають характер форми, який їй належить, нахил і кривизну, рельєф форми. Дуже часто ці кольори належать до матової поверхні з чітко помітною фактурою. Основні особливості фактурних кольорів розкриваються, коли сприймається фактура поверхні і у використанні середньо насичених кольорів. Безфактурні кольори – це кольори, які людина не може сприймати і відчувати на дотик, або бачить в оптичних приладах (колір неба, завіса хмар). Такі кольори не мають фактури. Вони завжди мають площинний характер. Безфактурні кольори асоціюються з повітряністю і легкістю, не матеріальні, розташовуються на невизначеній відстані від глядача. Такі кольори маскують природу матеріалу і рельєф поверхні. Вони не бажані, коли завдання ставиться виявити цю кривизну або рельєф, що знаходиться при розсіяному світлі. [1].

Використання художньої форми в сучасному інтер'єрі це не тільки змога створити візуально-естетичний ефект, але і виявлення об'ємів архітектурної форми, та створення декоративного акценту в загальній композиції. Поліхромія при цьому здатна підкреслити виразність пластичного образу за допомогою фактурності та безфактурності кольору знищити або виявити характер форми. Інтер'єр сучасної квартири – студії (рис.1), розташованої у м. Києві, виконаний з використанням плавних, текучих архітектурних форм. Художній рельєф, розташований на стінах інтер'єру, продовжує цілісність архітектурного образу та створює відчуття природності середовища. Виразність об'єму досягається за допомогою використання кольорів, що належать до фактурних (охристих та жовтих). Орнаментальні фрагменти, що належать формі рельєфу, зафарбовані у глянцеві блискучі кольори які належать до фактурних кольорів. Вони створюють різкий контраст з виступаючим об'ємом рельєфу, тим самим привносять різноманітність в загальній композиції. Деякі частини декоративного панно нарочито зроблені об'ємною фактурою, пофарбованою в фактурний колір, завдяки цьому максимально виразно читаються в просторовому середовищі (рис.1, 2, 3, 4). Інтер'єр іншої сучасної квартири, навпаки має сувору та лаконічну геометричну композицію (Рис. 4). У контрасті до нього виступає декоративне панно, виконане в плавних текучих лініях. Форма має товщину рельєфного об'єму і при цьому, відчуття об'ємності посилюється за допомогою фактурних кольорів (рис. 4, 5).

Рис.1. Рельєф у сучасному інтер'єрі. 2003р., гіпс/акрил. Автори та виконавці Полубок А.та Пилипчук О.

Рис.2 -3. Фрагмент рельєфу у сучасному інтер'єрі. 2003р., гіпс/акрил. Автори та виконавці Полубок А.та Пилипчук О.

Рис.4. Рельєф в сучасному інтер'єрі. 2012р., гіпс/акрил. Автори та виконавці Полубок А та. Пилипчук О.

Рис.5. Фрагмент рельєфу у сучасному інтер'єрі. 2003р., гіпс/акрил. Автори та виконавці. та Полубок А. та Пилипчук О.

Висновки. Вся організація і кольорове вирішення інтер'єру перш за все визначаються його функціональним призначенням. Іншими словами, які б цілі не наслідувало в кожному конкретному випадку кольорове вирішення, воно повинно відповідати призначенню інтер'єра. Колір і кольоросполучення можуть сприяти здійсненню функціональних процесів, створювати в житлі оптимальне світлокольорове середовище, візуальний комфорт і відповідний настрій. Ці умови забезпечують такі регламентовані параметри: кольорова гама, кольоровий контраст, кількість кольору, коефіцієнти відбиття кольорових поверхонь.

Подальший напрямок дослідження полягає у аналізі інших колористичних складових художньої форми в інтер'єрному середовищі.

Література

1. Алексеев С. С., Теплов Б. М., Шеварев П. А. Цветоведение для архитекторов. – М.; Л.: Из-во ГОНТИ, 1938, 158 с.
2. Ефимов А.В. Формообразующее действие полихромии в архитектуре. – М.: Стройиздат, 1984 – 168 с.
3. Степанов Н.Н. Цвет в интерьере. – К.: Вища школа, 1985. – 184 с.
4. Фрилинг Г., Ауэр К. Человек – цвет – пространство – М.: Стройиздат. 1973 – 141 с.

Аннотация

В статье поднят вопрос об актуальности использования цвета в современном искусстве и проектировании интерьерного пространства, его взаимодействие с художественной формой в визуально-пространственной среде. В качестве примеров приведены художественные работы автора.

Ключевые слова: цвет, интерьерное пространство, фактурность цвета, художественная форма, искусство и дизайн.

Abstract

The article raised the question of the relevance of the use of color in modern art and design of the interior space, its interaction with the art form in the visual-spatial environment. The examples show the artwork website.

Keywords: color, interior space, texture of color, art form, art and design.